

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут і м Ференца Ракоці II

Képzési szint	Mesterképzés (MA)	Tagozat	Nappali	Tanév/félév	2020/21 I. félév
Ступінь вищої освіти	Мастеркэпзэс (МА)	Форма навчання	Nappali	Навчальний рік/семестр	2020/21 I. félév

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Általános nyelvészet
Назва навчальної дисципліни	Загальне мовознавство
Tanszék	Filológiai Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Kafedra	Kafedra Filológián, Угорська філологія
Képzési program	035 Filológia (Nyelv és irodalom magyar)
Освітня програма	035 Філологія (Мова і література угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 8 Előadás: 30 Semináriumi gyakorlat: 30 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 180
Тип дисципліни, кількість кредитів в та годин (лекції/семінарії, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів в ECTS: 8 Лекції: 30 Семінарії/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 180
Tárgyelősi oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím e-mail cím)	Kontra Miklós, professor kontra.miklos@kf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Контра Миклош професор gazdag.vilmos@kf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Az általános nyelvészet szoros kapcsolatban áll a következő tudományágakkal: filozófia, történelem, logika, szociológia, szociolingvisztika, etnolingvisztika, irodalomtudomány,
Преквізити навчальної дисципліни	

	<p>pszichológiai, fiziológiai, földrajz, matematika. Következésképpen az általános nyelvészet a nyelvi és nem nyelvi kurzusok ismertetésén alapul, és egy olyan általánosító tudományág, amely növeli a jövő szakemberének nyelviszakmai és szellemi szintjét.</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Célja: A tantárgy oktatásának célja a filológus hallgatók ismeretük gyarapítása a nyelv sajátosságának és funkcióinak a kérdésköre, a nyelvészeti elemzések alapjai, a nyelvi jelek természetese, a nyelv megismerési folyamatban játszott szerepe, valamint a nyelvi kutatások módszerei, a nyelv tudomány története kapcsán.</p> <p>Feladatai: Az „Általános nyelvészet” tárgy feladatai – hogy, a diákok megismerkedjenek a modern nyelvészet legfontosabb irányjaival, elképzeléseivel és problémáival, illetve rendszerezze és elnélyítse a nyelvi elemzés alapvető készségeit.</p> <p>Főbb témakörei:</p> <p>1. Tartalmi modul: A nyelv funkciói és jelentősége. A nyelv jelek természetese.</p> <p>1. téma: A tantárgy célja és feladata. Aszakirodalomjellemzői.</p> <p>2. téma: A nyelv tudomány helye a tudományok világában</p> <p>3. téma: A nyelv funkciói és jelentősége. A nyelv szociális funkciói.</p> <p>4. téma: A nyelv jel természetese. A jelek típusai és szerkezete.</p> <p>5. téma: A nyelv és a gondolkodás kapcsolata. A nyelv szerepe a megismerési folyamatban.</p> <p>2. Tartalmi modul: Nyelv és beszéd. Nyelv és társadalom. Nyelvi változatosság</p> <p>1. téma: Nyelv és beszéd. A nyelv szerkezete. A nyelv rendszerszerűsége. Nyelv és társadalom</p> <p>2. téma: A nyelvek differenciációja. Az irodalmi nyelv. A nyelv mint történelmi jelenség. Szinkronia és diakronia. A nyelvi változások okai.</p> <p>3. téma: A nyelv vizsgálatának módszerei. A nyelvi anyagok elemzésének tudományos módszerei. A történeti-összehasonlító módszer. A nyelv földrajz. A szembeállítás módszere. Strukturális módszerek. A szociolingvisztikai módszer. A történelmi-kulturális interpretáció módszere.</p> <p>4. téma: A nyelv tudomány fejlődése az ősi Indiában és az antik világban. A Rusz nyelv tudomány. A középkor és a felvilágosodás nyelv tudományának fejlődéséről. A XVI-XVII. századi ukrán nyelv tudományról, A történelmi-összehasonlító módszer kialakulásáról.</p> <p>5. téma: A logikai és a pszichológiai irányzat. Az újgrammatikusok (Potebnya, Paul). A nyelv szociológija. Ferdinand de Saussure nyelvészeti tanai. A nyelv tudomány fejlődése a XX században.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Tematikus ellenőrző dolgozatok az előadások, gyakorlati munkák és önálló munkák tematikájából.</p>

<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudni valók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політична дисципліна, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Az oktatási programok megfelelően a hallgatóknak tudniuk kell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a nyelv lényege és funkciói; • a nyelvi elemzés alapvető módszerei; • nyelvtudomány története. <p>képesnek kell lenni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a nyelv és a társadalom kölcsönös befolyásának sajátosságait jellemezni; • a nyelvi elemzés alapvető módszereit és fogásainak az alkalmazására; • a nyelvtudományi jelenségek sajátosságainak azonosítására; • a nyelvtudomány eredményeinek saját kutatásban és a nyelvoktatásban való felhasználására.
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>A magyar nyelv kézikönyve. Szerk. Kéfer Ferenc. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.</p> <p>A nyelv enciklopédiája. Szerk. Gyárfalusi István, D. Csiriz, Budapest, 1998.</p> <p>A nyelvészet rövid története. Írta: Robins, R. H. Csiriz Kiadó – Tinta Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Írta: Fodor István. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2004.</p> <p>A világ nyelvei. Szerk. Fodor István. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1999.</p> <p>Magyar nyelv. Szerk. Kéfer Ferenc. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.</p> <p>Nyelvi fogalmak kiegészítője. Szerk. Tolcsvai Nagy Gábor és Kugler Nóra. Korona, Budapest, 2000.</p> <p>Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – К: Знання, 2010.</p> <p>Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Підручник – К, 2003.</p>